

корисна су контролна питања која студенту помажу да се учи формулисању одговора (др А. Гамс).

О питању потребе постојања више љубеника на истом предмету било је такође изражено више интересантних мишљења. По једнима, реч је о лажној дилеми (један или више љубеника?), јер нико не може бити спречен да пише љубеник нити спречен да учи по њему; слобода науке је нешто што се подразумева, само, основно је питање да ли је љубеник добар или није (да би био нешто оригинално он треба да је синтеза стваралаштва од најмање 10—15 година) (др О. Станковић). Према томе, ништа не смета да има и више љубеника ако има оних који могу да их напишу, само је питање шта тај љубеник представља (др М. Јездић). Ако би се остварио систем тзв. паралелне наставе (о чему постоје предлози у Комисији за реформу) у коме би сваки наставник водио „своје“ студенте кроз целокупни процес наставе, вежбе, семинаре, итд., онда би чак било и пожељно гајити индивидуалност професора, који би предавао по свом љубенику; међутим, љубеник не би требало писати само ради каријере, него онда када аутор стварно нешто ново има да каже (др Д. Стојчевић). Питање које, по једном мишљењу, овде не може бити занемарено јест однос снага који постоји међу људима, који су често лични и осетљиви, а што је, опет, све слика и одраз стања у друштву: тако, налазимо се у процесу сталног реформисања правног система те је тешко писати љубеник када се доводе у питања неки основни правни принципи (на пример, питање правног субјективитета основне организације удруженог рада) при чему разне дисциплине које се предају у истој школи дају различита решења у основним проблемима (на пример, Уставно право и Грађанско право), а то је супротно педагошким принципима (др А. Гамс).

Из низа других питања о којима је био речи у овој веома занимљивој и корисној дискусији наводимо следећа: у нашим љубеницима има још увек веома много историцизма, затим излагања са позиција грађанског друштва, а недовољно развијене марксистичке мисли и савремених решења (др М. Курдулија); поред свега што је речено, треба водити рачуна и о финансијској способности студената да купе љубеник — поготову ако је реч о тзв. љубеничком материјалу (др М. Јездић); не треба сувише инсистирати на отклањању поклапања материје која се излаже у љубеницима различитих предмета из страха да не буде понављања, јер тада може доћи до запостављања извесних важних питања (нарочито у тзв. граничним областима), а што је много горе од понављања (др В. Димитријевић); најзад, основна претпоставка за побољшање квалитета љубеника јесте постојање једне научне атмосфере са финим показатељима, лишене личних момената, а то може да оствари само једна средина у којој је развијена критичност и толерантност мишљења (др О. Станковић).

Др Предраг Шујевић

НАГРАДЕ СТУДЕНТИМА ПОВОДОМ ГОДИШЊИЦЕ СМРТИ АЛБЕРТА ВАЈСА

Поводом педесетогодишњице Змајеве смрти написао је Борислав Михајловић Михиз: „Оцењено је, мислим с правом, најмање вреде они народи који не поштују своје мртве“. Трбало би додати: нарочито онда када су ти мртви и те како живи“ (Књижевни разговори, стр. 253).

Овог пролећа навршило се девет година од смрти професора Алберта Вајса. Игром случаја Алреbt Вајс је преминуо 4. априла на сам Дан студената Београдског универзитета. Тим поводом је и ове године у оквиру Општег семинара за историју државе и права и Клуба пријатеља Римског права »Forum romanum« одржана комеморативна свечаност и подела награда из фонда „Алберта Вајса“ за најуспешније радове из правне лично-

рије. Свечаности је присуствовала и Едита Вајс као и Илинка Мезеи, рођака преминулог професора. По броју окупљених наставника и студената, били су између осталих декан и оба продекана, и по општој атмосфери била је то најуспелија комеморација у низу одржаних.

Свечаност, којој је председавао проф. Стојчевић, је почела освртом на живот и дело А. Вајса. Мирко Мирковић је оживео успомену на лик професора Вајса, који је још увек живо присутан у нашем сећању. Писац и наставник „Историје цивилизације“ Алберт Вајс је зрачио управо оном особином која је можда темељ цивилизованог понашања, једном клеменицијом, благошћу и толеранцијом, без трунке агресивне искључивости и егоизма. Референти су поднели извештаје о радовима приспелим на конкурс и предложили награде (М. Мирковић, Ј. Даниловић и М. Имамовић). Награду од 600 дин. добио је Стеван Лилић за рад „Нације и народности по совјетском и нашим уставима“. Истим износом награђен је из средстава клуба »Forum голаншт« рад Симе Аврамовића „Војничка повеља из Castrum Tatiatae“, а Нада Митровић је добила II награду А. Вајса у износу од 400 дин. за рад који је такође посвећен решењу националног питања у СССР и нашим уставима.

Овакви и слични скупови су оне „велике мале ствари“ које чине да једна школа не буде прост збир амфитеатра, учионица и професора, већ и нешто више.

Др Обрад Станојевић

VII МЕЂУНАРОДНИ КОНГРЕС ЗА КРИМИНОЛОГИЈУ (Београд, 17—22. септембра 1973)

I — Основни подаци о конгресу

У Београду ће се од 17—22. септембра 1973. године одржати VII међународни конгрес за криминологију, који организују Међународно удружење за криминологију и Југословенско удружење за кривично право и криминологију. Непосредна организација конгреса поверена је Институту за криминолошка и социолошка истраживања.

Основна карактеристика овог, седмог по реду конгреса такве врсте, јесте његов у суштини експериментални карактер, односно покушај да се пронађу нове форме рада. Наиме, још пре одржавања V међународног конгреса за криминологију (Монтреал, 1965) уочено је да је, бар што се тиче криминолошке науке, превазиђена таква форма рада која је усредсређена на једну једину тему. Уместо тога, већ тада је препоручено да би криминолошки конгреси у будуће требало да буду усредсређени на саопштења која би се односила на истраживања у току, како би сваки учесник конгреса могао да се обавести о томе шта се ради у свету у области која га непосредно интересује.

Међутим, наредни конгрес, који је одржан у Мадриду 1970. године, прихватио је средње решење. Сматрало се, сасвим оправдано, да се без постепеног прелаза не може усвојити потпуно нова форма рада. Стога је одређена, као и раније, главна тема, али се она у целини односила на научно истраживање (тема тог конгреса била је „Научно истраживање у криминологији — веза између теорије и праксе“), а разрађивана је даље кроз три секције. Оно што је, међутим, било ново јесте да је поред овог облика по први пут остварен и рад посвећен истраживањима у току, па је све ово заједно дало том конгресу експериментални карактер.

Исто тако ни конгрес који ће се одржати у Београду не усваја у потпуности нову форму рада. И овде се усваја главна тема, али се истовремено дозвољава и широка конфронтација у криминолошким истраживањима. Међутим, у својој експерименталној форми он ће се послужити искуствима која су уочена за време одржавања конгреса у Мадриду, јер су резултати рада тог конгреса показали да у криминологији постоје три